

Bulletin advokacie

eFocus

Bulletin advokacie je stavovský odborný časopis, vydávaný Českou advokátní komorou, zapsaný do Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik ČR, a je držitelem prestižního ocenění Právnický časopis ČR pro rok 2011 a 2012. V rámci Karlovarských právnických dní získal Bulletin advokacie opět prestižní cenu pro nejlepší právníkový časopis v ČR pro rok 2014!

Z posledního čísla pro Vás exkluzivně vybíráme:

Praktické důsledky zastavení exekuce pro neplatnost rozhodčí doložky zejména z pohledu promlčení

autor: *JUDr. Vladimír Muzikář, Mgr. Andrea Muzikářová*

Při výkonu advokátní praxe se lze v poslední době často setkat se situací, kdy dochází buď k zamítnutí návrhu na nařízení exekuce, nebo k zastavení probíhajícího exekučního řízení z důvodu tvrzené neplatnosti rozhodčí doložky pro vadu spočívající v nedostatečném určení rozhodce ad hoc, resp. způsobu jeho určení.

Úvodem

Tato problematika nabývá na aktuálnosti v souvislosti s uveřejněním **usnesení velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu (dále také jako „NS“) ze dne 10. 7. 2013, sp. zn. 31 Cdo 958/2012**, ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu České republiky č. 9/2013, v důsledku čehož lze očekávat zvýšení počtu případů, kdy bude docházet k zastavování exekucí.

Podle právní věty předmětného rozhodnutí *„Byl-li rozhodce určen odkazem na ‚rozhodčí řád‘ vydaný právníkovou osobou, která není stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona, pak rozhodčí nález není způsobilým exekučním titulem ve smyslu § 40 odst. 1 písm. c) exekučního řádu, podle něhož by mohla být nařízena exekuce, jelikož rozhodce určený na základě absolutně neplatné rozhodčí doložky (§ 39 obč. zák.) neměl k vydání rozhodčího nálezu podle zákona o rozhodčím řízení pravomoc. Byla-li již exekuce v takovém případě přesto nařízena a zjistí-li soud (dodatečně) nedostatek pravomoci orgánu, který exekuční titul vydal, je třeba exekuci v každém jejím stadiu pro nepřipustnost podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. zastavit.“*[1]

Věřitelé se tak nezřídka dostávají do složité situace, kdy poté, co absolvovali celé rozhodčí řízení na základě sjednané rozhodčí doložky a mnohdy i značnou část exekučního řízení, se ocitnou znovu na počátku procesu vymáhání jejich nároku, povětšinou představovaného pohledávkou za dlužníkem. Tito věřitelé pak nutně řeší otázku, **zda uplatnit svůj nárok znovu, tentokrát cestou soudního řízení, byť za situace, kdy došlo ke značnému zestárnutí pohledávky (tedy i ke zhoršení její bonity a vymahatelnosti) a při nutnosti vynaložit opětovně náklady spojené s procesem vymáhání. Zásadní komplikací, jejímž výsledkem může být zmaření dalšího vymáhání pohledávky, je pak otázka, zda v mezidobí nedošlo k promlčení pohledávky věřitele, resp.**

otázka, zda lze tomuto promlčení zabránit.

Při hledání odpovědi na uvedenou otázku je vhodné nejdříve uvést stručnou rekapitulaci vývoje soudních rozhodnutí, která řeší (ne)platnost rozhodčích doložek a (ne)možnost exekuce (výkonu rozhodnutí) rozhodčích nálezů, vydaných na základě těchto (neplatných) rozhodčích doložek.

Vývoj judikatury

1. Vývoj pohledu soudů na (ne)platnost rozhodčí doložky, která neobsahuje přímé určení rozhodce ad hoc, resp. konkrétní způsob jeho určení, ale odkazuje na rozhodčí řád vydaný právnickou osobou, která není stálým rozhodčím soudem.

Soudní praxe nejdříve zastávala názor, že takovou rozhodčí doložku lze platně sjednat. Tento názor byl odůvodněn tím, že i jiné soukromé subjekty, než stálé rozhodčí soudy zřízené ve smyslu ust. § 13 zák. č. [216/1994](#) Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů (dále jen jako „zákon o rozhodčím řízení“ nebo „ZRŘ“), mohou vést seznam rozhodců a vydávat pro účastníky rozhodčího řízení pravidla, kterými se rozhodci řídí, a že tedy pravidla těchto soukromoprávních subjektů pro určení rozhodců se považují za dohodu obsaženou v rozhodčí smlouvě ve smyslu § 7 odst. 1 ZRŘ.[2]

Citovaný názor Nejvyššího soudu byl následně potvrzen i Ústavním soudem[3] (dále také jako „ÚS“), když ten odmítl ústavní stížnost brojící proti shora uvedenému závěru Nejvyššího soudu se zdůvodněním, že je zcela konformní s judikaturou Ústavního soudu, týkající se ochrany autonomie vůle a svobody individuálního jednání.

V roce 2009 se však názory jednotlivých soud(c)ů začaly lišit. Nejvyšší soud[4] vyslovil názor, že pokud byl sjednán obsah rozhodčí smlouvy odkazem na v ní uvedená pravidla, pak se toto ujednání jeví přinejmenším jako neurčité, když jde o pravidla vytvořená pro rozhodčí řízení ad hoc, která nebyla součástí rozhodčí smlouvy, a která na rozdíl od statutů stálých rozhodčích soudů nebyla uveřejněna v Obchodním věstníku. Průlomovým rozhodnutím se pak jeví usnesení Vrchního soudu v Praze,[5] podle kterého je neplatná dle § 39 zák. č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník (dále jen jako „občanský zákoník“ nebo „obč. zák. č. [40/1964](#) Sb.“) pro obcházení zákona taková rozhodčí smlouva, která neobsahuje přímé určení rozhodce ad hoc, anebo konkrétní způsob jeho určení, ale jen odkazuje ohledně výběru rozhodce a stanovení pravidel rozhodčího řízení na právnickou osobu, která není stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona, a odkazuje na touto právnickou osobou stanovené statuty a řády ke jmenování a výběru rozhodců, jakož i způsob vedení rozhodčího řízení a stanovení pravidel o nákladech řízení.

Definitivně tento rozpor, zdá se, vyřešil velký senát občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu,[6] když se odchytil od dřívějšího názoru Nejvyššího soudu[7] a rozhodl, že neplatná je podle § 39 obč. zák. č. [40/1964](#) Sb. pro rozpor se zákonem taková rozhodčí smlouva, která neobsahuje přímé určení rozhodce ad hoc, resp. konkrétní způsob jeho určení, ale v této souvislosti pouze odkazuje na „rozhodčí řád“ vydaný právnickou osobou, která není stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona.[8] Názor, k němuž se Nejvyšší soud přiklonil, nepřimo pro spotřebitelské vztahy potvrdil i Ústavní soud.[9]

Lze tedy shrnout, že **soudní praxe se přiklonila k závěru, že předmětné rozhodčí doložky jsou považovány za neplatné pro rozpor se zákonem podle § 39 obč. zák. č. 40/1964 Sb.** Je však nutno si uvědomit, že než byla tato různorodost v názorech soudů snad již definitivně odstraněna, uběhlo několik let. Za tuto dobu **mnoho věřitelů, kteří uzavírali rozhodčí doložky s přesvědčením, že jsou platné (a rovněž v souladu s tehdejší judikaturou), v mezidobí docílili vydání rozhodčího nálezu a podali návrh na nařízení exekuce, aby se následně dozvěděli, že jejich rozhodčí doložky jsou považovány po odklonu od dosavadní soudní praxe za neplatné.**

Jak se s takovou situací vyrovnávaly exekuční soudy?..... pokračování textu naleznete >>> [zde](#).

-
- [1] Usnesení velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 10. 7. 2013, sp. zn. 31 Cdo 958/2012.
- [2] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 7. 2008, sp. zn. 32 Cdo 2282/2008.
- [3] Usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 11. 2008, sp. zn. II. ÚS 2682/08.
- [4] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 1. 2009, sp. zn. 32 Cdo 2312/2007.
- [5] Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. 12 Cmo 496/2008. In: Sběrka soudních rozhodnutí a stanovisek NS, Rc 45/2010.
- [6] Usnesení velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 11. 5. 2011, sp. zn. 31 Cdo 1945/2010. In: Sběrka soudních rozhodnutí a stanovisek NS. Rc 121/2011.
- [7] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 7. 2008, sp. zn. 32 Cdo 2282/2008.
- [8] Obdobně další usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 8. 2011, sp. zn. 32 Cdo 2123/2011.
- [9] Nález Ústavního soudu ze dne 1. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2164/10. In: Sběrka nálezů a usnesení ÚS, svazek 63, ročník 2011, str. 171.

Bulletin advokacie, Bulletin advokacie online
Česká advokátní komora

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)
- [LEAGLE.ONE: Advokacie po nástupu AI: Kdo se přizpůsobí, získá náskok. Kdo ne, může zůstat pozadu](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Český Deloitte Legal posiluje: Jiřina Procházková jmenována CE partnerkou](#)
- [V lednu přišel šok. Ze seznamu zmizely tisíce soudních překladatelů](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #11: Mezigenerační převod majetku: Největší chyba je neudělat nic](#)
- [Koupě nemovitosti v Rakousku: vedlejší náklady v praxi](#)
- [Žaloba v civilním právu procesním](#)
- [Legal Innovation Day 2026: AI v právu v praxi - inspirace, konkrétní řešení i prostor Libra](#)
- [KJT: přijedte do Varů diskutovat o problematice reparace škody a újmy](#)